ԿԱՐԵԼԻ՞ Է ԱՅՍՔԱՆ ԱՅԼԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Posted on February 15, 2021 by Keghart

Category: Opinions

Ոսկան Մխիթարեան, Լոս Անճելըս, 15 Փետրուար 2021

Չըսելու համար սրբապղծութիւն, գրութեանս խորագիրը կոչեցի այլանդակութիւն: Անհաւատալի բայց իրաւ...: Դիտեցէ՛ք Վարդանանց ճակամարտի նոր հերոսները եւ հպարտացէք Աւարայրի նոր սուրբերով: Անձ մը որքա՞ն այլասերած պէտք է ըլլայ որ նման պատուէր մը տայ արուեստագէտին: Կասկածէ վեր է որ արուեստագէտը առատօրէն գնահատուած եւ պարգեւատրուած է իր այս գլուխ- գործոց նկարին համար: Հոգին ծախած այս արուեստագէտը դժբախտաբար, պատրաստ է ամէն ինչ ընելու մամոնայի սիրոյն: Որքան արուեստագէտն է Աւարայրի նահատակներուն սրբացեալ յիշատակը պղծողը, առաւել եւս դատապարտելի է արարքը այ՛ն եկեղեցականներուն, որոնք յատուկ մտադրութեամբ եւ դիտաւորութեամբ ապսպրեցին այս նկարը եւ չափազանցած չենք ըլլար, եթէ ըսենք որ անոնց հիւանդագին մտադրութիւնը միայն նողկանք կը յառաջացնէ հաւատացեալ հայու հոգեկան աշխարհը փոթորկելով:

Ապահովաբար բարոյական այս փլուզումին աղէտաւոր հետեւանքները պիտի չկրէր հայ ժողովուրդը, եթէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի գահին վրայ նստած չըլլար անձ մը, որ զուրկ է քրիստոնէական եւ բարոյական սկզբունքներէ: Ահաւասիկ այսպիսի կեղծ եկեղեցականներ, նոր սերունդներու մէջ ցամքեցուցած են հոգեկան հայեցողութեան եւ աննիւթին ու բարոյականին տենչացող ազնիւ խոյանքներու ակերը: Հետեւաբար՝ նման կեղծ եկեղեցականներու մօտ չկայ հաւատքի հասկցուած ըմբռնումը եւ ո՛չ ալ մարդկային հաւատաւոր միտքին միստիքականութիւնը (խորհրդաւորութիւնը):

Մենք այսօր կրօնական տեսակէտով կը գտնուինք ահաւոր հոգեւոր փլուզումերու առջեւ: Հոգեկան եւ բարոյական կեանք մը ապրեցնելու համար սրբավայրի մը պէտք ունինք: Մեզի համար անհրաժեշտը ո՛չ ծէսերու շոշոկանքն է (կոտրտուիլ, նազ ընել) ո՛չ դաւանաբանական խնդիրներու ծեքծեքումները եւ ո՛չ ալ Ոսկի Հորթի պաշտամունքը: Մեզի անհրաժեշտ է առաւել քան երբեք մեր դարու ստորնաքարշ եւ սողացող կեանքը լուսաւոր մտատիպարներու, սիրոյ եւ խաղաղութեան ներկայացուցիչ դիւցազներու եւ ո՛չ« պիզնէսմէններու, որոնք կը կեղեքեն ազնիւ հոգեւոր զգացումները մեր տառապեալ ժողովուրդին:

Ուր որ իտէալը կը պակսի, ուր որ գեղեցիկ մտատիպարները փոշիի վերածուած են, ուր հաւատքին գերընտիր մասը կազմող Յոյսը կը թառամի, մարդկութիւնը կորսնցուցած կ'ըլլայ իր գերագոյն ոյժը, իր ՀՈԳԻՆ: Առանց հաւատքի, առանց յոյսի եւ սիրոյ, կեանքը շղթայ մըն է մարդկութեան վզին անցուած: Դժբախտաբար՝ եկեղեցին ունեցաւ իր մեծ բաժինը մեր ժողովուրդի հոգեկան եւ բարոյական քայքայումին մէջ եւ տակաւին կը շարունակէ, որուն լաւագոյն ցուցանիշներէն մէկն է վերեւ զետեղուած նոր սուրբերու» նկարները:

Եկեղեցականութիւնը, եթէ գիտակ ըլլար իր կոչումին, ո՛չ միայն արժեցուցած եւ պահպանած պիտի ըլլար իր գոյութիւնն ու ազդեցութիւնը, այլեւ ներկայ տագնապալից

օրերուն աւելի օգտակար եւ բարոյացուցիչ ուղղութիւն մը պիտի ըլլար հայ ժողովուրդի ամենօրեայ կեանքին մէջ, բայց դժբախտաբար այդ չէ իրողութիւնը: Այսօր բոլորովին տարբեր են մարդկութեան պահանջները, զգալի եւ նոր բարոյականի մը պէտքը, բարոյականի մը, որ աւելի առողջ եւ մաքուր հիմերու վրայ դրուած ըլլայ: Անշուշտ պիտի գայ օրը, երբ հայ ազգը ձերբազատուած իր կրօնական եւ ընկերային նախապաշարումներէ՝ իրեն համար պիտի ստեղծէ նոր բարոյական մը՝ հիմնուած եւ խարսխուած սիրոյ սկզբունքներու վրայ, անկէ ստանալու իր գոյութեան երաշխիքը: Սիրոյ անձնուրացութեան զգացումն է, որ իր ետեւէն կը բերէ փոխադարձ զոհողութիւն եւ հնազանդութիւն:

Պէտք է ընդունիլ որ Հայց. Առաքելական Եկեղեցիէն խոյս տուած է **հոգին**: Մեռած ծէսի մը դիակին է որ կը հանդիպինք հոն, ուր չկայ զգալու, ապրելու եւ ապրեցնելու կարողութիւնն ու հաղորդականութիւնը: Չկան հոգեւոր մատակարարներ, այլ կան միայն կրօնական շարժապատկերի դերակատարներ, որոնք իրենց կարդացած աղօթքներուն իմաստն անգամ չեն գիտեր: Պէտք է կենդանացնել տառը, պէտք է շունչ ու հոգի տալ մեր արարողութեանց:

Եկեղեցին զուրկ է հեղինակութենէ եւ հեղինակութեան կորուստը մենք կը պարտինք կուսակրօնութեան ապրած անկանոն սանձարձակ կեանքին, եւ անոր ցուցադրած օրինակին: Ի՞նչ հեղինակութիւն կարելի է սպասել հիւանդ մարմինէ մը: Անձնական օրինակը ամենէն պերճախօս քարոզն է հեղինակութեան եւ կարգապահութեան ոգի ստեղծելու համար: Դժբախտաբար մինչեւ այսօր՝ կուսակրօնութեան ցուցադրած անձնական օրինակը գայթակղական եղաւ եւ առաւել եւս քայքայիչ, որուն ցայտուն օրինակը կը տեսնենք Մայր Աթոռէն ներս գլխաւորութեամբ Գարեգին Բ. Կաթողիկոսի: Ահաւասիկ այս բոլորին արդիւնքն է վերեւ զետեղուած այլանդակ նկարը: Պորտաբոյծ եկեղեցականներու այս կազմով կարելի չէ կենդանացնել եկեղեցին եւ հետեւաբար ժողովուրդը:

Կը հաւատանք որ Հայց. Առաքելական Եկեղեցին ազգային կարեւոր հաստատութիւն մըն է, որուն վիճակուած է կարեւոր դեր, որպէսզի կանգուն մնան ազգային արժէքները ընդհանրապէս, իրաւունքի եւ պարտականութեան գիտակցութեամբ: Կասկած չկայ մեր մտքին մէջ որ Հայց. եկեղեցին պատմական իր կոչումի ճամբէն շեղած է ներքին եւ արտաքին բազմաթիւ ազդակներու, պատճառներու եւ դասալքութեան հետեւանքով կանգնած է գահավիժումի եզրին: Հայց. Եկեղեցին դարձած է կղերատիրական հաստատութիւն մը, անտեսելով ամէն ժողովրդապետական օրէնք, կարգ ու կանոն:

Ժամանակն է որ կազմակեպութիւններ, հանրային ղեկավարութիւն, գիտակից հոգեւորականութիւն եւ պատասխանատու աշխարհական մտաւորականութիւն կոչումն ու պատասխանատուութիւնը զգան պայքարի գնով պաշտպանելու այն ինչ որ մինչեւ հիմա շահուած է ժողովրդային բուռն պայքարով. Ըլլալ նախանձախնդիր եւ գրչապայքարի ճամբով դուրս շպրտել բոլոր անոնք, որոնք Տիրոջ տունը վերածած են

վաճառատուն: Այսուհետեւ ներելի չէ հայուն կրաւորականութիւնը....

Comments

Sebouh Tashjian – 2021-02-18 18:40:13
I salute Mr. Mekhitarian for his courage and tenacity to bring up such a sad reality about the governance of the Armenian Apostolic Church to the public's attention. The Church has always been an important pillar in our history, the source of our unity. Any abuse of the Church is a blatant betrayal of the Armenian Nation.